

B. jel správně po levé straně a setrval v tomto směru jízdy tak dlouho, pokud mohl očekávat, že druhé auto zabočí podle předpisu na druhou stranu silnice. Pokus vyhnouti se na stranu pravou učinil teprve v posledním okamžiku, když musel důvodně předpokládati, že protijedoucí auto není řízeno odborníkem. Tu pak musil jednat s přiměřenou rychlostí, poněvadž jinak byl v nebezpečí, že se toto auto právě na straně levé, po které B. dosud jel, s jeho autem srazí. Že B. jel rychlostí nepřiměřenou, nebylo ve sporu dokázáno, a že se v osudném okamžiku vyhnul na pravo, nelze mu přičítati k vině, protože k tomu byl donucen nesprávnou jízdou Artura S-a přímo proti němu jedoucího, takže se na levo vyhnouti nemohl. Že by konečně byl pochybil jinak, nebylo stranou žalovanou ani namítáno. Dovolací soud souhlasí tudíž s úsudkem prvního soudu, že vinu na srážce automobilu a na škodě z ní vzešlé jest přičítati výhradně straně žalované. Pro dělení škody ve smyslu §u 1304 obč. zák. není tu místa a proto bylo rozsudek soudu odvolacího změnit, jak se stalo.

Čís. 6601.

Ten z automobilů, jenž jel po nesprávné straně silnice a nevyhýbal se automobilu, jedoucímu po správné straně silnice, takže tento automobil byl nucen vyhnouti se na nesprávnou stranu, zavinil sám srážku automobilů, k níž došlo tím, že se sám v poslední chvíli vyhnul na správnou stranu.

(Rozh. ze dne 21. prosince 1926, Rv I 799/26.)

Jde tu o touž srážku automobilů, jako v předchozím rozhodnutí. V tomto sporu domáhal se vlastník automobilu (firma Julius F.), jenž jel původně po nesprávné straně silnice, náhrady škody na vlastníku (Janu M-ovi) a řidiči (Ladislavu B-ovi) protijedoucího automobilu. Procesní soud první stolice neuznal žalobní nárok důvodem po právu. Odvolací soud uznal žalobní nárok po právu jednou čtvrtinou. Nejvyšší soud k dovolání žalovaných obnovil rozsudek prvního soudu.

Důvody:

Dovolatelé napadají rozsudek soudu odvolacího, pokud jím bylo uznáno právem, že nárok žalobcův jest důvodem po právu jednou čtvrtinou, dále pokud výrok o útratách sporu první stolice vyhrazen byl konečnému rozhodnutí a pokud dovolatelé byli odsouzeni k náhradě jedné čtvrtiny útrat řízení odvolacího. Jako dovolací důvod uplatňují nesprávné právní posouzení věci a činí tak právem. Ve sporu jde o nárok vlastníka automobilu na náhradu škody ze srážky jeho automobilu s automobilem prvního žalovaného, jehož automobil tehdy řídil druhý žalovaný jako jeho šofér, a proto jest posuzovati věc podle ustanovení obecného práva občanského, hledíc také ku předpisu §u 8 zákona ze dne 9. srpna 1908, čís. 162 ř. zák. (§ 3 odst. první až třetí tohoto zákona). Vina strany

žalující — přesněji řečeno vina Artura S-a, který tehdy automobil žalobcův řídil, a Štěpána H-a, jenž při tom jako zkušený řidič vedle něho seděl — není v řízení dovolacím napadena a jde tedy jen o to, přičítá-li odvolací soud právem spoluvinu na srážce žalovanému šoferu Ladislavu B-ovi. Podle tvrzení strany žalující záležela vina tohoto šoféra v tom, že jel nepřiměřenou rychlostí a že se nesprávně, t. j. proti platným předpisům vyhnul na stranu pravou. Podle skutkových zjištění prvního soudu, jež i soud odvolací převzal za základ svého rozhodnutí, jelo auto strany žalující proti autu strany žalované po nesprávně, totiž po pravé straně státní silnice, kdežto auto strany žalované jelo správně po levé straně. Když obě auta se k sobě značně přiblížila a řidič B. viděl, že auto strany žalující zůstává na téže straně, po které jel on, uhnul se na na pravou stranu do silnice, avšak v posledním okamžiku uhnulo i auto strany žalující v tutéž stranu (tedy na levo ve směru své jízdy) a v tom okamžiku se obě auta srazila. Auto strany žalované jelo do kopce a před srážkou zmírňovalo rychlost, auto strany žalující jelo s kopce a rychleji než ono auto. Jak z předchozích skutkových zjištění zřejmo, byla srážka automobilů zaviněna v první řadě tím, že Artur S., který se tehdy teprve učil auto řídit a zkoušky pro řízení automobilu neměl, jel proti předpisu po pravé straně silnice, a že Štěpán H., jenž jako zkušený řidič vedle S-a seděl, to trpěl, dále pak tím, že náhle a neočekávaně změnili tito svůj nesprávný směr jízdy, když už bylo pozdě, totiž teprve v tom okamžiku, kdy Ladislav B. ve snaze, by předešel hrozící srážce, vyhýbal už sám na stranu pravou. Za situace vytvořené neodbornou jízdou Artura S-a předpokládal B. důvodně, že se mu auto strany žalované nevyhne, a již pud sebeochrany nutil ho k tomu, by se vyhnul sám, a to s přiměřenou rychlostí, neboť jinak hrozilo nebezpečí srážky zrovna na straně levé, po které správně jel. Tím, že se vyhnul v pravo, neporušil předpisu silničního řádu, podle něhož veškeré povozy se mají vyhýbat v levo, neboť i silniční řád dovoluje výjimku z tohoto pravidla, je-li toho ze zvláštních důvodů třeba (§ 2 vyhlášky místodržitelství pro Čechy ze dne 21. června 1886, čís. 54 z. zák.). Takový zvláštní důvod tu byl, neboť B. na levo, kde byl silniční příkop, vyhnouti se nemohl. Byl-li dobře uvážený a tehdejší situaci odpovídající pokus B-ův, srážce zabrániti, zmařen tím, že auto strany žalující v posledním okamžiku, když už bylo pozdě, zabočilo na levou stranu, po které už před tím mělo správně jeti, nelze to přičítati k vině B-ovi, poněvadž to byl pouhý důsledek dřívější nesprávné jízdy S-ovy a viny H-ovy, záležející v tom, že H., přenechav řízení auta S-ovi jako osobě v tom nezkušené a k tomu neoprávněné, nepostaral se včas o to, by S. opustil nesprávný směr jízdy a zabočil v levo. Času měl k tomu dosti, neboť podle své vlastní výpovědi svědecké viděl auto strany žalované přijížděti na vzdálenost 200 až 300 m. Pro úsudek soudu odvolacího, že B. mohl počítati s tím, že auto žalující strany v nepatrné vzdálenosti před ním se vyhne na levou stranu své jízdy, není ve skutečnostech ve sporu zjištěných opory. Vždyť Artur S. se vůbec nechystal autu strany žalované se vyhnouti a zabočilo jeho auto na levo, když už bylo pozdě. Oproti dalšímu úsudku soudu odvolacího, že B. měl svůj pohyb na pravo provésti rychlostí tak

značně zmírněnou a tak opatrně, by mohl ihned zastavit, kdyby naproti jedoucí auto v touž stranu zabočilo, poukazuje dovolací soud na to, že B. jel správně po levé straně a setrval v tomto směru jízdy tak dlouho, pokud mohl očekávat, že druhé auto zabočí podle předpisu na druhou stranu silnice. Pokus vyhnouti se na stranu pravou učinil teprve v posledním okamžiku, když musil důvodně předpokládati, že protijedoucí auto není řízeno odborníkem. Tu pak musil jednat s přiměřenou rychlostí, poněvadž jinak byl v nebezpečí, že toto auto právě na straně levé, po které B. dosud jel, s jeho autem se srazí. Že B. jel rychlostí nepřiměřenou, nebylo ve sporu dokázáno, a že se v osudném okamžiku vyhnul na pravo, nelze mu přičítati k vině, protože k tomu byl donucen nesprávnou jízdou Artura S-a přímo proti němu jedoucího, takže se na levo vyhnouti nemohl. Že by konečně byl pochybil jinak, nebylo stranou žalující ani tvrzeno. Dovolací soud souhlasí tudíž se závěrem prvního soudu, že vinu na srážce automobilů a na škodě z ní vzešlé jest přičítati výhradně Arturu S-ovi a Štěpánu H-ovi, a nese tedy žalobce škodu jejich vinou způsobenou sám (§ 8 první odstavec automobil. zák.). Pro dělení škody ve smyslu §u 1304 obč. zák. není tu ani skutkových ani právních předpokladů a proto bylo rozsudek druhé stolice změnit, jak se stalo.

Čís. 6602.

Zavázal-li se manžel za platnosti rozlukového zákona smírem při dobrovolném rozvodu, že bude platiti manželce výživné až do jejího opětného provdání, nemůže se domáhati bezúčinnosti smíru z důvodu, že bylo manželství napotom rozloučeno a to i z viny manželky.

(Rozh. ze dne 21. prosince 1926, Rv I 877/26.)

Za rozvodového řízení, jež bylo zahájeno mezi stranami u krajského soudu v M., uzavřen byl dne 5. prosince 1923 smír, dle něhož žádaly strany za dobrovolný rozvod manželství a jímž se manžel zavázal platiti manželce výživné 200 Kč měsíčně až do jejího opětného provdání se. Důsledkem tohoto smíru bylo manželství usnesením krajského soudu v M. ze dne 6. prosince 1923 dobrovolně rozvedeno. Dne 29. března 1924 podal manžel proti manželce u krajského soudu v M. žalobu o rozluku manželství, ježto ještě před rozvodem dopustila se cizoložství s Antonínem L-em, o čemž dozvěděl se žalobce teprve dne 31. ledna 1924. Žalovaná doznala cizoložství a manželství bylo rozsudkem ze dne 4. června 1924 z viny obou stran rozloučeno. Manžel podal po té žalobu, o níž tu jde, by zmíněný smír byl prohlášen bezúčinným, a uplatňoval toliko, že manželství stran rozloučeno bylo z oboustranné viny, čímž prý zanikla jeho povinnost vyživovací. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby, o dovolací soud žalobu zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.